

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань антикорупційної політики
08 жовтня 2024 року
Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, давайте рухатися.

Колеги, ми маємо кворум, можемо починати засідання комітету.

Доброго дня всім. Проект порядку денного наданий був колегам. Пропозиція наступна. У нас є кілька законопроектів, які ми маємо розглянути в порядку антикорупційної експертизи і на 10:30 запрошені в нас АРМА і Європейська Бізнес Асоціація щодо законопроекту 11280-1.

Відповідно, колеги, моя пропозиція по порядку денному наступна. Розглянути ці законопроекти в порядку антикорупційної експертизи, які ми встигнемо, я думаю, що це десь хвилин 5-7, до того як прибудуть наші запрошені особи. Потім, колеги, проголосувати пропозицію... точніше визначитись щодо пропозиції повернутися до розгляду поправки 29, після цього заслухати зауваження Європейської Бізнес Асоціації, зауваження АРМА, і тоді вже будемо дивитися, готові ми на якесь рішення з цього приводу виходити чи не готові. Не буде заперечень щодо такого порядку денного, колеги? Не буде? Тоді прошу такий порядок денний затвердити.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Рухаємося тоді про цьому порядку, колеги. Перший законопроект в порядку антикорупційної експертизи... Юрій Васильович, а можете мені, будь ласка, порядок денний дати і матеріали? Юрій Васильович, у мене немає ніяких матеріалів. Я не знаю, куди ви мені їх дали, у мене на столі нічого немає.

Колеги, перший законопроект, реєстраційний номер 11431, про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання державного нагляду в сфері електронних комунікацій та оперативного забезпечення сталості електронних комунікаційних мереж, авторства наших колег Крячка і Ларіна.

В цьому законопроекті, колеги, за результатами антикорупційної експертизи виявлено корупціогенні фактори, відповідно проект рішення: визнати законопроект таким, що містить корупціогенні фактори. Інформую, що цей законопроект також провело... антикорупційну експертизу цього законопроекту також провело Національне агентство з питань запобігання корупції, дійшло до аналогічного висновку щодо наявності в законопроекті корупційних ризиків.

Корупційні ризики полягають в першу чергу в наступному: фактично уповноваженим посадовим особам і регуляторному органу надаються дискреційні повноваження під час дії воєнного стану самостійно визначати строк, який дається суб'єкту господарювання для усунення порушень законодавства.

Чому це, власне, корупційний ризик і як це буде виглядати на практиці? Наприклад, приходить перевірка до суб'єкта господарювання і каже, у вас тут порушення, їх треба усунути. Якщо не усунете ці порушення у визначений

відповідно перевіряючим строк, то ціна питання для суб'єкта господарювання – це штраф. Але виходить, що в перевіряючої особи є дискреція, вона може сказати, виправте ці порушення за один день, а може сказати, виправте ці порушення за 15 днів, бо в неї фактично дискреція 15 днів.

Це є і в чинній нормі закону, але чинна норма закону говорить, що якщо суб'єкт господарювання підтверджує, що неможливо у встановлений строк, то цей строк продовжується, а зараз ця норма забирається. От фактично приходить перевіряючий, каже, нічого не знаю, або ви виправляєте це за один день і платите штраф, або... і далі може бути при такому формулюванні норми пропозиція незаконного корупційного характеру. Відповідно пропозиція таку дискрецію для уповноваженої особи регуляторного органу визнати як таку, що містить корупціогенні ризики.

Крім того, НАЗК також звертає увагу на наявність колізії в нормах цього законодавства щодо визначення строків для оплати штрафу, накладеного розпорядженням регуляторного органу. Тобто тут, колеги, фактично співпадає проект висновку з нашою антикорупційною експертизою і той висновок, який на цей законопроект дало НАЗК.

Чи будемо, колеги... Чи будуть пропозиції, чи зауваження по цьому законопроекту? Може, якісь інші думки?

КАБАЧЕНКО В.В. Повністю підтримую. І також треба додати, що і ГНЕУ висловлює своє зауваження щодо наявності корупціогенних факторів, в частині восьмій статті 10 використовується формулювання "у разі наявності обґрунтованої інформації". Обґрунтована інформація має оціночний характер і це не узгоджується з ustalеними вимогами щодо викладення положень нормативно-правового акта, тому також це можемо додати до проекту рішення нашого комітету. І повністю підтримую, що даний законопроект містить в собі корупціогенні фактори.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, всі, хто хотіли висловитися по цьому, висловилися? Тоді прошу визначатися по наявному проекту рішення з урахуванням того, що щойно пан Володимир додав.

Хто за те, щоб законопроект визнати таким, що містить корупціогенні ризики? Проти? Утримався? Дякую дуже.

Колеги, наступний законопроект, поки ми ще кілька хвилин чекаємо ЕВА, законопроект 12038-1 про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування акцизним податком спирту етилового та біоетанолу.

Юлія Володимирівна, так склалося, що якраз, мені здається, це вперше, ви вперше в нас на комітеті і тут ми розглядаємо законопроект вашого авторства. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства, але із зауваженням, що було би добре пропрацювати трохи більш детально як саме

буде розраховуватися максимальна продуктивність обладнання для виробництва, оскільки ця максимальна продуктивність є фактично ключовим показником, на основі якого буде далі розраховуватися податкове зобов'язання. Це можна допрацювати до другого читання. Да, тільки, будь ласка, в мікрофон. 12038-1, да.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Насправді це авторства нашого спільного з Гетманцевим, це перший такий унікальний документ.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я бачу. Да, це унікальне явище.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ми вийшли з такою ініціативою, тому що форма 2 на спиртових заводах по виробництву харчового спирту уже перевалила за всі розумні межі. І по формі 2 не платяться жодні податки, ніякі акцизи, нічого. І поділились всі заводи на "білі" і "чорні", тобто частина заводів, які чесно, вбілу працюють нормально і вони неконкурентні на ринку, тому що дві третини заводу працюють по формі 2. І практично ціна значно нижча на ринку, і ті, хто працюють вбілу просто почали економічно здуватися.

Ми запропонували авансові платежі по максимальній потужності заводів. Це все одно їм рентабельно, ми проговорили з усіма заводами, які працюють вбілу, вони сказали, ніяких питань немає. І потужність заводу визначають його документи, тобто по його технічному паспорту визначена потужність максимальна і по цій максимальній потужності вони передплачують. Якщо вони продають цей спирт за кордон або всередині країни, вони отримують компенсацію цього податку, а якщо вони не продають, будемо вважати, що це форма 2, вони все одно податок заплатили. Ринок вирівнюється, все буде нормально і це реально революційна реформа цілої галузі виробництва харчового спирту.

Це не стосується етилового спирту, це те, що використовується на паливо, тому що ми максимально зараз сприяємо цьому, і там форма 2 не працює, працює тільки в харчовому спирті. Це коротко. Тому дуже прошу вас підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Власне, у нас, ми тут не підтримуємо або не підтримуємо, ми робимо висновки...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Робите висновки.

ГОЛОВУЮЧА. Робимо висновки щодо чіткості норми антикорупційного законодавства. Знову ж таки в нас зауваження щодо того, точніше, в проекті рішення зауваження щодо того, що було би доцільно точніше визначити як саме розраховується максимальна потужність. Ви говорите, що вона розраховується, виходячи, власне, з самої технічної

документації підприємства, це варто було би в законопроекті на друге читання і уточнити.

Просто зараз читається так, наче контролюючий орган або, мені здається, там по "Перехідних положеннях" навіть не контролюючий орган, а спеціальний новий орган має бути утворений для того, щоби, власне, це визначати, що він це може визначати самостійно, тобто як йому господь на душу покладе або як він собі затвердить в методиках, власне, як захоче, але не читається чітко, що це, власне, визначає саме підприємство або технічна документація процесу виробництва.

_____ . Внесено з зауваженням.

ГОЛОВУЮЧА. Да, це зауваження. Ні, не корупціогенний фактор, ні, просто зауваження. Можна додати, що це може бути доопрацьовано до другого читання, він же в двох читаннях буде?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я думаю, що в двох читаннях воно не буде, ми попросили зал і на Погоджувальній раді ми попросили, щоб в першому читанні і в цілому, поясню чому. Тому що почалася дуже активна робота з депутатським корпусом і по суті всі спиртові заводи, які працювали по формі 2, вже вийшли в поле. Ми просто не протримаємося до другого читання, його просто або знімуть, або...

ГОЛОВУЮЧА. Можу лише сказати, що до нас спиртові заводи не приходили, що, в принципі, добре. Сприймаю це як комплімент. Сприймаю це як комплімент.

Гаразд, колеги. Колеги, тоді пропозиція визначатися по наявному проекту рішення.

Хто за такий проект рішення? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги з секретаріату, Європейської Бізнес Асоціації в нас ще немає, да? Просто вони ключові люди, власне, кого запрошували. Прошу?

_____ . *(Не чути)* ...колег теж немає.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, колеги з секретаріату є. Гаразд, колеги, давайте тоді... Проходить блокпост, мені каже секретаріат, що ЕВА проходить блокпост. Сподіваємося, вони його пройдуть.

Наступний законопроект, колеги, реєстраційний номер 12039, про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу щодо вдосконалення регулювання угод про визнання винуватості у кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати законопроект таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Чи будуть, колеги, тут коментарі, зауваження або альтернативні позиції? Тоді, колеги, пропозиція визначатися по наявному проекту рішення.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже.

Наступний законопроект, колеги, реєстраційний номер 11493, про внесення змін до Закону України "Про лікарські засоби" щодо особливостей державної реєстрації лікарських засобів, які можуть закуповуватися особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я. Висновок: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Колеги, без зауважень.

Чи будуть альтернативні пропозиції? Немає. Тоді прошу визначатися по наявному проекту рішення.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, я також прошу подивитися на законопроект 11379 про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо уточнення деяких норм Закону. Тут, колеги, пропозиція до законопроекту зробити зауваження, оскільки законопроект змінює термінологію, але змінює її не у всіх положеннях Закону про статус ветеранів. І так сталося, що, наприклад, в положеннях, які передбачають деякі пільги, зокрема і вступу до закладів вищої освіти або забезпечення жилою площею, там термінологія не оновлена і виходить, що буде просто суперечність в термінології між одними нормами і іншими і це може призвести до ускладнення на практиці застосування цих норм.

_____. А який правильний номер законопроекту? Я 379 взагалі не знаходжу.

ГОЛОВУЮЧА. 11379.

_____. Такого немає.

ГОЛОВУЮЧА. Ой, 376, я перепрошую, колеги, 376.

ТИМОШЕНКО Ю.В. 379 – це про вік мобілізації.

ГОЛОВУЮЧА. Да, бачите, вже записався на підкорку мозку цей номер законопроекту. Да, по 11376, колеги, будуть додаткові пропозиції, альтернативні думки? Тоді пропозиція визначатися по наявному проекту висновку з... точніше проект висновку: законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженням.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект. Доброго дня. Ви з Європейської Бізнес Асоціації, да? Колеги, тоді пропозиція до наступного законопроекту не переходити, а одразу перейти до пункту порядку денного щодо

заслуховування представника Європейської Бізнес Асоціації. Я перепрошую, могли би, будь ласочка, представитися?

БАСИСТИЙ А.С. Так. Добрий день. Чути мене? Басистий Антон, ЕВА.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, що приєдналися з коротким запрошенням. Власне, колеги, ситуацію маємо наступну. Є законопроект 11280-1, який нами підготовлений до другого читання, який зокрема містить норму щодо усунення необхідності погодження із власником активів управління корпоративними правами, які прямо чи опосередковано належать Російській Федерації і громадянам Російської Федерації, і Республіки Білорусь або юридичним особам з ними пов'язаним, колеги. Це необхідно насправді зробити на другому з половиною році війни. Ми з вами як комітет вже декілька разів до цього снаряду підходили, був законопроект урядовий щодо цього, який, на жаль, не знайшов підтримки в парламенті.

Ми з вами опрацювали законопроект авторства нашої колеги Галини Янченко 8184, який пропонував насправді практично те саме, що ми зараз пропонуємо. На жаль, цей законопроект... не знайшлося йому місця в порядку денному Верховної Ради і відповідно ми маємо ситуацію, коли на другому з половиною році війни досі управління корпоративними правами, які належать прямо чи опосередковано москалям, треба із цими москалями погоджувати і це, я думаю, що навіть не треба пояснювати, чому ця ситуація неприйнятна. Це, в принципі, ситуація, яку я би коротко описала як оксюморон.

Складність цього регулювання... Давайте так, колеги, насправді це регулювання непросте, просто сказати – пов'язані з москалями, але коли починаєш аналізувати структуру, власне, корпоративну структуру цих компаній, які пов'язані з москалями, то ми бачимо, що в багатьох випадках ми маємо справу не із прямою власністю Російської Федерації і не із прямими відносинами: компанія, материнська компанія – дочірня, щодо компаній, зареєстрованих в москалії, а ми маємо ситуацію, коли компанія є, якій належать відповідно арештовані активи або корпоративні права, вона не москальська, вона українська або зареєстрована в іншій іноземній юрисдикції не Росії, не Білорусі, але в ній є власниками, засновниками, власниками істотної участі москалі або білоруси.

І ми стаємо в дуже складну ситуацію, коли фактично або ми маємо як країна презюмувати, що якщо москалі зайшли в українську або іноземну компанію і керують нею, то ми тоді даємо їм сигнал, що да, так працює, будь ласка, і ми тоді будемо погоджувати із цією компанією і як наче це звичайний бізнес, або ми маємо сказати, що ні, такий номер щодо переструктурування корпоративної системи не спрацює і ми все одно як країна в такому випадку не будемо погоджувати дії з управління арештованими корпоративними правами з компаніями, зареєстрованими в будь-якій юрисдикції, де власниками, засновниками, бенефіціарами або власниками істотної участі є

москалі або зареєстровані в Російській Федерації компанії. Це непросте рішення і ми це розуміємо.

Комітет ухвалив рішення щодо наступного. Якщо корпоративні права належать юридичній особі, зареєстрованій в Україні або в іншій юрисдикції, крім Росії і Білорусі, і в цій компанії власниками істотної участі, тобто від 10 відсотків, є москалі, громадяни Російської Федерації, Білорусі або зареєстровані за їх законодавством юридичні особи, то з такою компанією не погоджуються дії з управління корпоративними правами. Ще раз, ми говоримо про корпоративні права, які арештовані в кримінальному процесі, тобто не конфісковані, не санкційні, а арештовані в кримінальному процесі.

Звідки взялася норма про 10 відсотків? Ми не вигадали її в цьому залі засідань. Ми виходили із двох фактично норм. Перша – постанова Кабміну, яка забороняє розподіл дивідендів на користь зокрема юридичних осіб з москальською часткою. Ця постанова якраз встановлює поріг у 10 відсотків власності москалів в українській компанії. І друге, колеги, це Закон про протидію легалізації коштів, отриманих злочинним шляхом, який фактично визначає істотну участь, точніше поріг для істотної участі у 10 відсотків.

В принципі, законодавством не так багато цих порогів визначено. Є фактично 10 відсотків – це поріг істотної участі, від 25 відсотків – це бенефіціарна власність, і далі вже відповідно мажоритарний акціонер 50 плюс 1. Це, в принципі, всі пороги, які визначені законодавством. Ми виходили з того, що вигадувати тут в цьому залі засідань якийсь інший поріг, який не передбачений законодавством, це трохи штучна... не передбачений вже законодавством – це штучна трохи конструкція і нас можуть звинуватити в тому, що ми сформулювали поріг, який зачіпає одні компанії або не зачіпає інші. Для того, щоб, власне, цього уникнути, ми намагалися прив'язатися до вже існуючого законодавства і вже ухвалених державою рішень.

Разом з тим я чую побоювання бізнесу, зокрема ми отримали лист Європейської Бізнес Асоціації щодо того, що такий підхід непогодження у разі, якщо в українській компанії 10 відсотків москалі, може при недобросовісному застосуванні, зокрема правоохоронними органами при накладанні арешту призвести до порушення прав власників 90 відсотків, інших 90 відсотків часток в юридичній особі. Ці власники можуть бути звичайним бізнесом.

Я чую побоювання, що цьому звичайному бізнесу може бути достатньо проблематично викупити або в інший спосіб фактично позбутися участі, співучасті москалів в цьому бізнесі. Відповідно з таким побоюванням ми отримали листа від Європейської Бізнес Асоціації. І для того, щоб це питання сьогодні обговорити, ми, власне, і запросили Європейську Бізнес Асоціацію, представників АРМА, щоби почути побоювання, почути, які є запобіжники від реалізації на практиці побоювання колег з Європейської Бізнес Асоціації і іншого насправді бізнесу також. Давайте чесно, ми це питання чули і не з листа Європейської Бізнес Асоціації вперше почули.

Пропозиція, колеги, це зараз обговорити і подивитися, чи ми можемо, чи не можемо на якесь рішення вийти. І, колеги, поки всі є, я буду просити тоді проголосувати пропозицію повернутися до розгляду 29 поправки в порівняльній таблиці. Ми можемо, ми просто повертаємося до розгляду, ми не голосуємо інше рішення. Якщо ми не підтримаємо інше рішення по 29 поправці, то залишиться тоді так як є. Але я прошу підтримати рішення повернутися до розгляду для того, щоб ми могли, власне, потім про якесь рішення говорити.

Гаразд, колеги. Тоді прошу підтримати рішення повернутися до розгляду цієї поправки відповідно до порядку, встановленого частиною п'ятою статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України". Да, колеги? Прошу це підтримати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже.

Далі, колеги, регламент пропоную такий. Європейська Бізнес Асоціація, вам, будь ласка, п'ять хвилин. Вкладетеся? Ми просто маємо закінчити без п'ятнадцяти дванадцять максимум.

БАСИСТИЙ А.С. Можу і швидше. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прекрасно. Потім АРМА, питання від членів комітету і далі як нас поведе дискусія. Дякую дуже, колеги. Будь ласка.

БАСИСТИЙ А.С. Да, дуже дякую за запрошення. Дякую за цю можливість.

Ви, в принципі, все правильно описали. У нас з нашого боку, з нашої бізнес-спільноти є побоювання, що це може призвести до зловживань, якщо це буде траплятися у недоброчесний шлях. Перш за все у нас є чудовий Закон "Про санкції", який, в принципі, діє. Таке право закріплене за Мін'юстом, він може звертатися на вилучення цих активів, які пов'язані з рашкою чи з іншими особами підсанкційними. Тому просто незрозуміла доцільність внесення цієї зміни, яка може насправді принести певний дисбаланс і може вплинути негативно на український бізнес.

По суті виходить так, що український бізнес з українськими власниками є найбільш незахищеним наразі. Тобто 90 відсотків – це доволі велика частка. 10 відсотків, да, я розумію, на що націлена ця норма, вона, в принципі, хороша, з одного боку, але з іншого... Дивіться, 10 відсотків, вони можуть просто не дійти згоди. Є дуже великі складні конструкції з приводу виходу частки капіталу чи з участі цих акціонерів. Тому просто бізнеси можуть банально не домовитися, можуть існувати інші якісь складніші надбудови, наприклад, власність в іншій юрисдикції, наприклад, в Голландії, тощо, тощо, тощо і просто вони в цьому процесі виходу зі статутного капіталу не можуть домовитись між собою. І ми таким чином просто забираємо, грубо кажучи, 90 відсотків власності від українського бізнесу, ви розумієте, і це трошечки незрозуміло.

Крім того, якщо дивитися вже так, вдаватися в деталі, то по Регламенту цих змін не було. І ця стаття сама, вона слугувала запобіжником в Законі про АРМА, якщо я не помиляюся, саме ця частина сім, 21 стаття була запобіжником, щоб таких ситуацій не траплялося. І це було, в принципі, якщо я не помиляюся, також підтверджено нашими європейськими партнерами і вони писали, що з метою євроінтеграції необхідно цей запобіжник зберегти в цьому законодавстві. А тому у бізнесу виникає справедливе питання, чому так, навіщо, якщо діючий є Закон "Про санкції", навіщо це робити таким чином, коли це якби, грубо кажучи, оголяє бізнес і робить його менш... більш вразливим і менш захищеним від потенційних можливих, я сподіваюся такого не буде, але зловживань з боку правоохоронних органів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Переш ніж я передам слово АРМА, я би просто хотіла чітко розмежувати два предмети нашої дискусії, точніше, від того, що ви окреслили, вимежувати предмет нашої дискусії. Ви згадали про санкційний закон – це не дуже коректне насправді зараз співставлення, навіщо це, якщо є санкційний закон, бо санкційний закон, він про інше, він про те як в цивільній процедурі конфіскувати в дохід держави певні активи.

А тут ми маємо справу з активами, які вже арештовані в кримінальному провадженні або як речовий доказ, або як речовий доказ плюс для того, щоб забезпечити можливість конфіскувати у разі обвинувального вироку і таким чином відповідно відшкодувати шкоду, завдану державі кримінальним правопорушенням, злочином.

Тому, колеги, я дуже прошу не прив'язуватися до санкційного механізму, бо це просто різні речі. Цей механізм, який ми зараз з вами обговорюємо, він не про те, щоби покарати москалів, він не про те, щоби забрати в них майно, він про те, що якщо актив вже арештований в кримінальному провадженні, по різних може бути злочинам, це може бути і державна зрада, це може бути і відмивання коштів, це може бути і несплата податків, різне є меню злочинів, в яких є в нас арештовані корпоративні права, так чи інакше пов'язані із москалями. Тут питання в тому чи ми як воююча держава досі будемо з москалями погоджувати управління такими активами, які вже арештовані в кримінальному провадженні.

Питання щодо можливості конфіскації чи неконфіскації цих активів буде вирішувати не санкційний механізм, по більшості принаймні з них, а суд при розгляді питання про визначення винних осіб і міру покарання.

СЮМАР В.П. Будь ласка, можна запитання?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка.

СЮМАР В.П. Я думаю, що у нас взагалі-то на третьому, майже три роки війни про власність Російської Федерації, якщо ідеться про заарештовані активи, то зрозуміло, вони там уже просто зафіксовані станом на зараз. Мене турбує в цьому формулюванні ця опосередкована, пряма чи опосередкована причетність юридичної особи чи створена відносно законів Російської Федерації чи Республіки Білорусь. Просто є...

ГОЛОВУЮЧА. Тут ідеться про власність в частці, тут ідеться не про...

СЮМАР В.П. Опосередковано, як ми будемо це доводити?

ГОЛОВУЮЧА. Через три Белізи це доводять, розкриваючи корпоративну структуру. Через... опосередкована...

СЮМАР В.П. І в нас багато справ є доведених?

ГОЛОВУЮЧА. Переважно опосередкована, Вікторія.

СЮМАР В.П. В суді. В суді.

ГОЛОВУЮЧА. Переважно опосередкована власність. Все одно в ухвалі слідчого суду має бути зафіксовано, що через три компанії: x, y, z в Белізі, Британських Віргінських Островах і решті офшорних юрисдикцій кінцевим власником компанії вважаємо такого-то. Прокуратура має це аргументувати при накладанні арешту. Але, Вікторія...

СЮМАР В.П. Тобто має бути рішення суду про опосередковану власність перед тим як прокуратура...

ГОЛОВУЮЧА. Да, звичайно. Ухвала. Ухвала.

СЮМАР В.П. Ухвала, не рішення, ухвала.

ГОЛОВУЮЧА. Ми говоримо про накладання арешту. Але, Вікторія, в цій нормі ми говоримо про частку, тобто ця норма стосується управління часткою, ця норма не стосується ситуації, коли актив належить юридичній особі в Україні, а за юридичною особою України є власник частки в цій юридичній особі. Ця норма стосується тільки коли ця москальська компанія через три компанії в офшорних юрисдикціях сама є власником частки.

СЮМАР В.П. Я розумію. Я просто, знаєте, от в нас цей закон, він нібито і правильний, а з іншого боку, ви знаєте, він просто може бути використаний для того, щоби замовити. Ідеться ж про серйозні активи, вони дорогі насправді і можуть бути дорогими дуже там в майбутньому. І цим можна скористатися.

От ми просто маємо знайти той шлях, як би нам забезпечити себе від внутрішнього рейдерства. І це важливо, тому що, на жаль, таке явище, воно не є поодиноким, бо можна прив'язати когось, можна ухвалу отримати, ви знаєте, так само, на жаль, в наших умовах нереформованого правосуддя достатньо легко. Це справді не рішення.

Тому треба знайти оту формулу, яка би дозволила ефективно використовувати, напевно, активи Медведчука. Я думаю, що там у нього могли би бути якісь там цінності чи якихось ще інших людей. Мені здається, їх тут взагалі перерахувати можна було би, якщо чесно. Але при цьому не відкривати скриньку пандори того, як ми можемо потім займатися оцим рейдерством силовиків, політичним рейдерством і всім, що завгодно, людей, які інвестували насправді в правильні речі, в культурні цінності.

ГОЛОВУЮЧА. Я би хотіла, щоб АРМА відповіла на озвучені питання, і далі тоді в нас буде дискусія. Бо просто ми Європейську Бізнес Асоціацію почули, а відповідь АРМА ще ні. Це трохи некоректно вже починати дискусію.

Пані Олена, будь ласка.

ДУМА О.О. Доброго дня. Дякую, пані голово.

Я вітаю всіх, шановні колеги, в першу чергу всіх вітаю з Днем юриста, що ви сьогодні в професійне свято займаєтесь, в принципі, надважливим питанням для держави. Підкреслюю, воно надважливе. І дякую, Анастасія Олегівна, що ви підкреслили це, акцентували увагу, що протягом двох років, на жаль, під час війни Україна і парламент так і не може прийняти до кінця рішення стосовно можливості управляти корправами ворога. По великому рахунку зараз мова, так як сказала пані Вікторія, саме про РФ іде в тому числі.

Тепер я зверну увагу і звернусь до вас, шановний Антоне Сергійовичу, я читала ваш лист. І ті аргументи, які я почула, вони насправді є слабенькі, вибачте. Перша ваша теза стосувалася того, що у вас є побоювання щодо зловживання. Зазвичай такі речі на Комітеті з антикорупційної політики в присутності АРМА, центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, повинні бути чимось аргументовані.

Я буду короткою і лаконічною. Точно ми не просто приводу не давали, а протягом останнього року своєю діяльністю показали 100 відсотків абсолютно іншу мотивацію, своєю діяльністю і своїми результатами.

І тут повністю розділяю вашу цитату, пані Вікторія, стосовно можливих зловживань різних органів, але мені прикро, коли звучить слово "рейдерство". Чому? Мені прикро, тому що ми з вами боремося і ми знаходимося в станах антикорупційного комітету профільного. Тому тут відповідь також лаконічна.

Перше, потрібно, у вас прозвучало, що ви не до кінця розумієте як це відбувається, тому відповідно, поєднуючи ці два питання, я поясню. Право власності чітко визначено Конституцією України, стаття 92. Право власності чітко визначено Цивільним кодексом України, стаття 314. Підстави

позбавлення права власності визначені Цивільним кодексом України, стаття 364.

І тепер щодо прав, основних завдань національного агентства. Національне агентство виконує чітко ухвалу суду. Агентство в жодному разі ніколи не приймає якісь самовільні рішення: щось робити, щось не робити, чи управляти, чи реалізовувати і так далі. Принагідно для вас звертаю увагу, що ми не говоримо зараз про виконання Закону України "Про санкції", ми конкретно говоримо про управління арештованими активами в рамках кримінального провадження, як зазначила голова комітету.

Отже, мова йде про дотримання норм закону. Стаття 290 Цивільного кодексу України чітко визначає, що є довірче управління. Отже, в разі наявності кримінального провадження законодавець вже передбачив і зробив таким чином, що ті активи, які перевищують вартість 200 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, тобто вони є дорогими або можуть бути дорогими, або можуть генерувати, або можуть бути інвестиційно привабливими, як каже Юлія Володимирівна, і ми зараз всі говоримо про те, щоби наступала не тільки юридична відповідальність, але водночас і економічна відповідальність, коли в рамках кримінального провадження сказано про те, що такими-то особами, як ви кажете, доказано і вказано, РФ також вказується, є прив'язка, афілійованими чи безпосередньо, здійснено злочини щодо, наприклад, фінансування тероризму, державної зради, в нас зараз збільшилася кількість воєнних злочинів в тому числі.

Отже, є рішення арештувати такі-то активи і передати, відповідно вони підпадають під статтю 100, 170 Кримінального процесуального кодексу як речові докази в управління. Що це значить в першу чергу? В перше чергу це означає, що такі арештовані активи працюють, люди, які працюють на цих підприємствах, отримують заробітну плату, сплачуються місцеві податки, підприємство не зупиняється, тобто здійснюється збереження активу і за можливості збільшення його економічної вартості. Водночас чітко передбачається можливість при заключенні договору управління активами визначити, скільки від цього отримає держава. І тут основна юридична суть в цьому, тому що коли вчинено злочини і є, наприклад, докази вважати, що це злочинні доходи, що це внаслідок вчинення злочину, що це доходи, які отримані внаслідок зайняття, наприклад, особами державних місцевих самоврядування посад і так далі, це все буде повертатися в державу.

Тут також звертаю вашу увагу на те, що вами зазначено було про Закон "Про санкції". Але громадянин Російської Федерації може не бути в списку санкційних, в такому випадку він є в рамках кримінального провадження і зазначений в ухвалі суду. Це щодо доцільності цих змін.

Також вами було зазначено, що 90 відсотків – це велика частка, 10 було замало чи як, я думаю, що Анастасія Олегівна повністю дала відповідь на це питання, тому що це вже було передбачено постановою. Ми неодноразово на засіданнях профільного комітету піднімали це питання і у нас народжувалося

це насправді в прив'язці до діючої постанови Кабінету Міністрів та іншого закону.

Отже, я наполягаю на тому...

СЮМАР В.П. А можна все-таки вас попросити дати відповідь на питання, як знайти золоту середину, що зловживань не буде? Тому що, вибачте, ми з вами пережили Радянський Союз, правда, забрать и поделить – це була його основна ідея. Чим все завершилося, ми теж знаємо. Санкційний інструмент сьогодні недосконалий і якщо ми сьогодні приймемо ще Закон про нагороди, який зовсім не про нагороди, а про те, щоб на кожного громадянина України можна було санкції накласти, ми, в принципі, відкриємо значною мірою оцю от всю історію про те, як забрать и поделить.

ДУМА О.О. Пані Вікторія, повністю розділяю.

СЮМАР В.П. Давайте просто подумаємо над формулюванням.

ДУМА О.О. Давайте чітко в цифрах. Давайте чітко спочатку в прикладах і пропозиціях.

СЮМАР В.П. Ні-ні, дивіться, моє питання... Да, от якраз була пропозиція, от моє питання було про те, як ви бачите запобіжники. Тому що я за використання активів Російської Федерації арештованих на користь держави Україна однозначно і навіть про 10 відсотків. Чесно кажучи, я думаю, що можна було вже розлучитися, якщо вже на те пішло, на третьому році.

Але я хочу зрозуміти як ця ухвала, одна ухвала суду нас може вберегти від того, що цей актив до остаточного рішення суду, а ми не розуміємо, чи його законно держава зараз арештувала, що він збережеться і буде повернутий законному власнику, якщо цей власник відстоїть свої права в суді. Тобто ідеться насправді про базове право власності. От я в це вірю, розумієте.

ДУМА О.О. І я в це вірю, і ми це робимо.

СЮМАР В.П. Я хочу жити в країні, де це поважається. Як знайти цю середину? Давайте подумаємо над цими формулюваннями.

ДУМА О.О. Пані Вікторія, повністю розділяю вашу позицію. Хочу зазначити про те, що ми не просто віримо, ми це демонструємо своєю роботою. По-перше, ми отримуємо ухвали на повернення коштів, на повернення активів, які є за рішенням ВАКС і так далі. Але тут те, що ви сказали, на жаль, санкційний механізм не працює і я повністю розділяю вашу думку, тому що за два роки війни ми маємо в країні 42 рішення Вищого антикорупційного суду. Ви задавали собі питання, скільки з них виконано? Я задавала – два. Знаєте чому? Тому що існує колізія.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, пані Олена, вибачте, будь ласка, я просто змушена дискусію про санкції...

ДУМА О.О. Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧА. ...зупинити, вибачте, бо у нас не так багато часу. Давайте повернемося до нашого предмету, бо санкції ми можемо обговорювати дуже довго.

ДУМА О.О. Тепер щодо права власності якраз. Воно і буде захищено, тому що, наприклад, коли я водночас бачу, що представники бізнес-асоціацій і адвокати компаній, які, наприклад, мають бажання також стати учасниками деяких конкурсів, роблять все можливе, щоби, перше, цей закон не був схвалений, друге, щоб якомога довше національне агентство не відібрало управителя. Що це означає? Це означає, що коли ми маємо ухвалу суду передати національному агентству в управління, національне агентство не може це зробити, в цей час власник, підозрювана особа, обвинувачена особа продовжує заробляти гроші і вони йдуть не до державного бюджету. Мало того, є такі приклади, коли адвокати таких компаній ще й умудряються подати позови до Європейського суду і говорити про те, що порушено їх право власності. Ось де нонсенс. Це під час війни і подаються позови проти держави Україна.

Ми в цей час що робимо? Подаємо документи до податкової, до митниці і бачимо, що фінансово-господарська діяльність здійснюється, управління забезпечити ми за відсутності цієї норми юридично і в законному полі не можемо, а власник, який є підозрюваний в кримінальній справі, як заробляв, так і заробляє.

Тепер щодо запобіжників. Є закон, є виконання ухвали, є, заключається договір управління, при необхідності беруться документи, дозволи, ліцензії в інших центральних органів виконавчої влади, якщо, наприклад, на це потрібна додаткова чи обов'язкова згода, і згідно договору ми зазвичай останній рік, зверніть, будь ласочка, увагу, 85-90 відсотків від управління господарською діяльністю забезпечуємо чітку норму сплату доходу в бюджет. Крапка.

Щомісяця здійснюються контрольні перевірки, щомісяця ми бачимо листи правоохоронних органів, це ж працює система, це ж працює система.

СЮМАР В.П. Так, я розумію, що це нам допоможе працювати ефективніше. Давайте...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, колеги, чекайте, чекайте. Ви закінчили, пані Олено?

ДУМА О.О. Так, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Я просто хочу дати слово Мін'юсту. В нас є в Zoom Мін'юст. Пані Інна Богатих – заступник міністра юстиції. Вона просила дати їй слово, бо має рухатися на іншу нараду. Пані Інно, ви тут?

БОГАТИХ І.В. Так, я тут. Чути? Бачите мене? Добрий день.

ГОЛОВУЮЧА. Да, ми вас чуємо і бачимо. Вам слово, будь ласка.

БОГАТИХ І.В. Щиро дякую, бо буквально вже три хвилини тому почалася інша зустріч з Міноборони, але запізнююсь, тому з дороги буду говорити.

Перше, звичайно, я дуже рада чути оцінки роботи Мін'юсту, санкційного механізму, 42 рішення ВАКС, це, дійсно, так, 10 в суді. Йдеться про десятки мільярдів гривень, які вже стягнуті в дохід держави. Про роботу АРМА і продаж годинників Медведчука і квадроцикла – це, звичайно, велика перемога, я вітаю колег. Але зараз не про це.

Я хотіла би задати питання чітко по суті самого законопроекту, який готовий до другого читання. Читаючи ту норму, яка є... Перше, да, ми підтримуємо і неодноразово зустрічалися і говорили про те, що потрібно прийняти зміни до закону, які позбавили б обов'язку АРМА погоджувати саме з росіянами передачу в управління компаній.

Читаючи норму, яка викладена у лівій колонці, я читаю так: управитель під час здійснення повноважень власника активів, частки в статутному капіталі не погоджує свої дії у разі, якщо рішенням слідчого судді встановлено, що є росіяни у власності. Не погоджує з ким? Не погоджує з росіянами чи не погоджує з усіма співвласниками?

У мене є тут конкретне запитання, тому що якщо ми дискримінуємо росіян в тому, щоб погоджувати, це одна ситуація і цю норму ми підтримували. Якщо ж буде прийнято в тій редакції, яка дає можливість читати, що не погоджуємо з усіма співвласниками, то це порушення прав цих співвласників, бо вони не є росіянами, вони не є особами, до яких застосовано санкції, тобто вони не дискриміновані з точки зору публічного порядку України. Відповідно їх позови до міжнародних арбітражів про захист свого права власності можуть бути достатньо обґрунтованими.

Тому я хочу тут чітко просити комітет уточнити редакцію закону, що таке погодження не потребується саме стосовно тієї частки, стосовно тієї частки, якою володіють зазначені особи: Російська Федерація, РБ і інші особи, які виписані в проекті закону.

У мене все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пані Інно. І дякую за зауваження.

Разом із тим я читаю норму і в мене такого прочитання як у вас не складається. В нас чітко в нормі написано. У разі, якщо рішенням слідчого

судді, суду встановлено, що активи у вигляді частки в статутному капіталі, паї належать Російській Федерації, громадянину Російської Федерації, - далі перелік, - то управитель під час здійснення повноважень власника таких активів не погоджує з таким власником-особою, пов'язаною з державою-агресором, свої дії щодо управління такою часткою в статутному капіталі. Тобто є перелік осіб, які вважаються особами, пов'язаними з державою-агресором, він тут перерахований, там далі просто це словосполучення "особи, пов'язані з державою-агресором" використано лінгвістично, так скажемо, щоби не повторювати ще раз весь список в нормі. І є чітка прив'язка, що саме із цими особами... тоді управитель із цими особами-власниками управитель не погоджує.

Мені здається, в цій частині якраз норма коректно читається. Перелік осіб... Цей перелік скорочений до осіб, пов'язаних з державою-агресором, і не погоджує такі дії з власником-особою, пов'язаною з державою-агресором. Це потім ще раз в кінці норми повторено. Перепрошую, пов'язаних з державою-агресором, да, вибачите, я обмовилася. Тому якраз щодо цього зауваження, пані Інно, мені здається, норма коректна в нас.

_____. Можна ремарку?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка.

БОГАТИХ І.В. Тетяно, да, давайте. Це моя колега. Я прошу вибачення, може...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Інно, у вас пропадає зв'язок. Будь ласка, колега з Мін'юсту.

_____. Дякую. Дякую, пані Анастасія.

Просто ми вчора говорили з вашим помічником і я запитувала, яка фінальна редакція на сьогодні буде виноситися. І та фінальна редакція, яка до другого читання у нас міститься на сайті Верховної Ради, там якраз упущений цей момент з приводу непогодження якраз саме з таким власником.

ГОЛОВУЮЧА. Так я читаю норму... Я перепрошую, я не знаю, звідки ви читаєте, але я читаю редакцію, яка на сайті Верховної Ради України: "Управитель під час здійснення повноважень власників таких активів не погоджує з таким власником-особою, пов'язаною з державою-агресором, - перелік цих осіб вище в нормі, - свої дії щодо управління такою часткою в статутному капіталі".

_____. Добре, тоді у нас, напевно, виникло непорозуміння, тому що я брала норму з сайту Верховної... там, де до другого читання, і там трішки упущений цей момент. Якщо є така оговорка, тоді...

ГОЛОВУЮЧА. Весь цей перелік, я перепрошую, весь цей перелік: і громадянин Російської Федерації, і юридична особа Російської Федерації, і українська юридична особа, вони всі в конструкції цієї норми особи, пов'язані з державою-агресором. Але, дивіться, правильно. Але ми зараз обговорюємо конструкцію всієї норми, а не 10 відсотків. *(Загальна дискусія)*

Колеги, колеги, вони говорять... Колеги, давайте ми просто будемо чітко визначатись, що ми обговорюємо. Ми обговорюємо частину норми про 10 відсотків. Правильно? Частину норми про 10 відсотків, по всьому решта немає заперечень. Вірно? Все.

_____. Активи належать кому? Ми ж не 10 відсотків активів написали, а 100.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, це залежить від того, яка частина активів арештована в кримінальному провадженні, іноді це 100, іноді це, приклад, 70 відсотків корпоративних прав в якійсь юридичній особі. Тут норма виписана в межах частки москалів і тільки у випадку, якщо ідеться про юридичну особу українську, у якої далі, грубо, якщо прямо дуже грубо, то в другому ряду або в третьому ряду власників є москалі, то тільки по них застосовується норма про 10 відсотків.

Колеги з Мін'юсту, дякую дуже. Юлія Володимирівна... Пане Володимире, ви не проти, я Юлії Володимирівні дам слово спочатку? Мені здається, по ієрархії так правильно. Будь ласка, вам слово.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, по-перше, я зразу розпочну з того, що наша команда вважає, що якщо взагалі залишилися в нашій державі якісь частки москалів, це вже злочин. У нас є Закон "Про санкції", будь ласка, конфіскуйте все це негайно. Якщо ви зараз виявляєте цю власність, чому ми мусимо у них питати про довірче управління, чому ми мусимо у них взагалі щось питати? У нас є чіткий Закон "Про санкції", конфісковуйте.

Тому у мене питання сьогодні до влади: чому досі російські частки, російська власність, будь-що не конфісковано? От у чому питання. І тут треба навести порядок. Ви абсолютно правильно сказали, що це закон не про застосування санкцій, а це загальні норми, які стосуються будь-якого підприємства. Немає значення, там є російський капітал, не є, будь-якого підприємства стосується, яке знаходиться під кримінальним провадженням. Все.

Дорогі друзі, порушена кримінальна справа, ведеться кримінальне провадження, мусить бути суд. Суд мусить визнати, винна людина чи ні. І виходить так, що на цей період, поки іде кримінальне провадження проти людини, вся його власність без спрису передається в управління АРМА. Ви знаєте, що не треба приватизовувати, треба передати в управління і підприємству хана.

Скажіть, будь ласка, АРМА, і про це ви, пані Анастасія, вчора говорили на Погоджувальній раді, вона гарантує фахове управління чужою власністю і збереження підприємства, збереження прибутку, збереження всього? Якщо людину виправдали, до кого іти? Хто мав право забрати ці прибутки? Хто мав право управляти цим майном, поки немає вироку, дорогі друзі?

Ви уявляєте, що в підсумку в нас буде відбуватися? У нас буде відбуватися, що людина потім виправдається, а у неї вже немає ні підприємства, ні прибутку, ні що відроджувати – нічого немає, тобто випалене поле. У вас же немає сумнівів, що власник управляє своєю власністю краще ніж АРМА?

Це пряма руйнація приватної власності. Це пряма руйнація інвестиційного клімату і це реально величезна корупція, тому що ніхто не зможе проконтролювати як АРМА управляє: добросовісно вона там це робить чи недобросовісно. А, може, вона робить добросовісно, але не вмє це робити. Вона мусить виробляти молокопродукти, вона мусить виробляти тканину, виробляти станки, виробляти ще щось. Що, АРМА у нас універсальний виробник всього і унікальний управлінець власністю? Про що ми говоримо?

І навіть в такому контексті, в якому розглядається цей законопроект, повірте, у мене сотні звернень, сотні від простих, звичайних підприємців, яких сьогодні засадили незаконно в кримінальні справи, яких доять сьогодні на хабарі, і ще їх власністю без їх дозволу буде управляти АРМА. Це абсурд уже вищого рівня. І тому, якщо навіть ви не конфіскували російську власність досі, що зобов'язані були як держава зробити, і ця власність залишилася неконфіскованою, будь ласка, не питайте у тієї частини власників, які ще якимось чином володіють, власне, як російське підприємство чи ще хтось. Я повністю підтримую пропозицію пані Анастасії, щоб розділити цю норму, залишити, хоча це неправильно, тому що треба конфіскувати це по Закону "Про санкції".

ГОЛОВУЮЧА. Просто закон цей не про це, не про конфіскацію.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ні, так мова ж іде про те, що цей закон є наслідком того, що вчасно не конфіскували цю власність. І сьогодні ми практично ще освячуємо, що ця власність неконфіскована. Але якщо навіть є москальська доля, як ви говорите, немає ніяких проблем. Не питайте у тієї долі, яка москальська, але та доля, яка не москальська, ви не маєте права не питати цього власника, ви не маєте права забрати у нього власність просто так і не запитати навіть як управляти. Тому що ви послалися на Цивільний кодекс, довірте управління, обов'язково мусить бути згода власника.

І я вважаю, що тоді не треба нам ні Закону про "інвестнянь", ні певних технопарків, нічого, тому що інвестиційний клімат буде зруйновано таким законом одним і перекреслено все. Сюди ніхто не прийде, тому що тут рейдерство, при чому освячене законом. Не руйнуйте приватну власність. А з москалями я пропоную нам всім, може, навіть всім лідерам фракцій, разом з

вашим комітетом давайте звернемося, давайте організуємо тимчасову слідчу комісію. Чому не конфісковані російські частки? Чому вони сьогодні не власність держави і чому вони не продані вже давним-давно тим, хто хоче ефективно управляти?

І останній наслідок. У нас сьогодні, ви знаєте, трагічно падає економіка. Якщо зараз великі компанії, які приносили в бюджет мільярди, будуть передані в управління і потім із-за неякісного управління, тому що, крім власника, навряд чи хто може управляти цим якісно. Доведено це буде до банкрутства, це підприємство, до розвалу, ми ж підриваємо свою економічну потужність.

І тому, якщо вже завели в цей тупик, то добре, наша фракція підтримає, що 10 відсотків належить російській компанії або білоруській, або будь-якій іншій, не питаєте у них дозвіл на управління. Якщо там є доля американської, німецької, я не знаю, австрійської, української компанії, так вони хай своїм правом управляють.

І більше того, якщо би була правильна державницька позиція, якраз українській частині власників треба передати це підприємство, хай управляють, а прибуток від російської власності хай прямо іде в бюджет. Давайте знайдемо розумне рішення. Я тут просто вас закликаю: давайте ми не дамо сигнал всім підприємцям світу, що сюди іти не можна, тому що тут ядерна пустеля, розумієте, з такими законами, які хоче приймати АРМА. Я вибачаюсь, ми...

ДУМА О.О. Якщо ви дозволите, я відповім, щоб ви чули, Юлія Володимирівна. Буквально дві хвилини, ви дозволяєте?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо можна, дві хвилини, бо ми маємо...
Прошу? *(Загальна дискусія)*

ДУМА О.О. Я повинна відрефлексувати, тому що...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, тоді, будь ласка, одна хвилина, тому що, наприклад, пан Володимир, він давно чекає черги поставити...

ДУМА О.О. Це важливо. Я тоді приступлю.

КАБАЧЕНКО В.В. *(Не чути)* ...а члени комітету, які сьогодні зібрались, щоб проговорити конкретну редакцію, запропоновану комітетом, ми навіть не можемо дійти до....

ГОЛОВУЮЧА. Володимире, мікрофон, будь ласка.

ДУМА О.О. Дякую. Можна я скажу дуже коротко?

КАБАЧЕНКО В.В. Я зараз до пані голови звертаюсь, щоб вона або вам, або мені надала слово.

ГОЛОВУЮЧА. Я дам слово, просто Юлія Володимирівна все одно має іти на засідання фракції, лишаються члени фракції "Батьківщина", пан Володимир.

ДУМА О.О. Я просто маю сказати, що Юлія Володимирівна глибоко помиляється.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, будь ласка, давайте я буду якось намагатися давати слово, щоб у нас була певна структура в засіданні комітету. Лишається пан Володимир Кабаченко, наш секретар комітету, член фракції "Батьківщина", який успішно представляє позицію "Батьківщини" тут і позицію комітету на засіданнях фракції "Батьківщини". Він просто давно тримає руку, я не дала йому слово, дала слово замміністра, потім Юлії Володимирівні. Пане Володимире, вам і потім попрошу АРМА відреагувати. Єдине я тут... Все, мовчу, не буду зловживати правом модератора.

Володимире, будь ласка, вам слово.

КАБАЧЕНКО В.В. Пані Олена, я почну з того, що ви трішки помиляєтесь в тому, що АРМА на сьогодні, дійсно, може чимось компетентно управляти. Я поясню, чому. Тому що, на моїй пам'яті, ви сьогодні третя команда, яка знаходиться в АРМА, а дві попередні команди, дві, отримали підозру в кримінальному провадженні. Тому і у пана Євгена, і у мене, і у дуже багатьох українців є обґрунтовані підозри в тому, що те, що на сьогодні робить АРМА, так, це може бути класно, а може бути і не класно. Досвід нам підказує, що, скоріш за все, це не зовсім і не завжди класно.

Але я хочу зараз повернутись до листа пана Антона, тому що лист абсолютно правильний, він починається з того, що 6 червня 2024 року у Верховній Раді був зареєстрований законопроект. Законопроект зареєстрований дуже простий, дуже корисний і він... законопроект говорив лише про одне, який чином управляти культурними цінностями. І цей законопроект дуже чітко встановлював процедуру, хто має управляти, що таке культурні цінності, таймінг і інші деталі. Ми повністю підтримали цей законопроект, але в рішенні комітету була відсутня стаття 116 Регламенту. І ми з вами тут, продовжуючи дискусію щодо цього проекту, маємо абсолютно всі розуміти, що ми зараз діємо поза межами Регламенту. Ми зараз з вами дискутуємо щодо структурних частин законопроекту, які були запропоновані під час першого розгляду комітету.

Я хочу звернутись зараз до абсолютно всіх членів комітету, так, ми можемо, звісно, рефлексувати чи правильно, чи неправильно виписана стаття 29, але стаття 29 взагалі не має жодного відношення до тексту законопроекту, який ми з вами розглянули і по якому ми з вами прийняли рішення.

Повертаючись до тексту поправки 29, яку нам сьогодні роздали, і навіть забігаючи наперед, особисто я, фракція "Батьківщина", ми можемо підтримати те, що активи, які належать на 100 відсотків Росії або пов'язані з Росією, вони, звісно, не мають узгоджуватись із АРМА, вони не мають узгоджуватися ні з ким, ми маємо їх конфіскувати і ми маємо ними управляти.

І, пані голово, я зараз звертаюся до вас, тому що я все ж таки підтримую те, що сказали колеги з Мін'юсту. От в першій частині правки, тут написано: "...власника таких активів не погоджує з таким власником-особою". Тут дуже важливе слово-запобіжник "з таким власником-особою" є, дійсно. Ви правильно надали відповідь. Але у другій правці, яка знаходиться на другій сторінці, там, де вже ми говоримо, що 90 відсотків можуть належати українському бізнесу, 10 відсотків можуть належати російському бізнесу, отут це надважливе слово, воно відсутнє.

Я на цьому завершу, пані Олено.

Дякую.

ДУМА О.О. Пані голово, можна?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка, пані Олена.

ДУМА О.О. Тоді я розпочну, пане Володимире, коротко з вашого виступу і зазначу наступне. Ви у своїй промові звернули увагу на те, що типу я як керівник АРМА маю понести відповідальність за ті всі корупційні ризики, за якими ви спостерігали вісім років від початку її створення.

КАБАЧЕНКО В.В. Я не чув цього у своїй промові.

ДУМА О.О. Дивіться, для мене зрозумілі негативні наслідки діяльності попередньої АРМА, попередніх двох команд, і я можу сказати, що зробили ми новою командою. В першу чергу ми встановили абсолютно нові прозорі правила і щодо відбору управителя, і щодо порядку реалізації арештованих активів. І мені дуже прикро, що... Інна Богатих, конечно, може розказувати про те, що ці квадроцикли чи годинники, але чомусь не говориться про те, що АРМА за 24-й рік зробила 12 мільярдів гривень, із них 2 мільярди від управління і реалізації, натомість в 22-му було доходу 34 мільйони гривень. Ви коли тут були, в парламенті, в 23-му, в 22-му роках, ви як реагували на те беззаконня, яке було? Чому я зараз маю вислуховувати за це?

КАБАЧЕНКО В.В. Ми покращили діяльність шляхом внесення змін в законодавство.

ДУМА О.О. А я вношу заяви про вчинення кримінальних правопорушень щодо таких осіб. Дивіться...

КАБАЧЕНКО В.В. У нас різний профіль діяльності.

ДУМА О.О. Абсолютно. Так я ж підтримую вашу позицію. Ми вносимо заяви про вчинення злочинів, звертаємося про те, що було незаконно. Ми звільняли, повністю обновили кадровий потенціал, ми встановили нові порядки і правила, це, пані Вікторія, які запобіжники, і як то ви ж будете і дивитися, ви ж нам допомагаєте, що це по-новому все робиться. Я готова. Ми скільки з пані Анастасією обговорювали про те, що має бути на рівні закону щодо відбору управителя. Це буде також запобіжником. Я думаю, пане Володимире, достатньо. Я не готова нести відповідальність за ті злочини, які вчиняють інші люди, не треба всіх під одну риску підводити.

КАБАЧЕНКО В.В. Пані Олена, на жаль, ви почули щось важливе з того, що я сказав, але важливе особисто для вас. Я сказав, що на сьогодні в суспільстві відсутня довіра.

ДУМА О.О. Друге. Я звертаю... я представляю зараз орган і відповідаю за законність і справедливість, тому я реаую. Тепер, що сказала пані Юлія Володимирівна Тимошенко. Категорично не погоджуюся. Знаєте, це не одним метром кордону управляти, коли...

Якщо на те пішло, то у мене питання, а чому ж такі сумніви? Навіть немає розуміння того, що люди насправді на сьогоднішній день готові працювати законно, тобто АРМА... передати АРМА, це була сказана цитата, це буде випалене поле, нічого собі звинувачення, нічого собі звинувачення. А де тоді була ця політична сила вісім років, яка дивилася за діяльністю Жоравовича, Сигидина і всіх інших? То чому тоді не було реакції?

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, я перепрошую. Я вас дуже прошу зменшити градус, бо цей комітет... Пані Олена, будь ласка, цей комітет...

ДУМА О.О. Правка 29. Це було саме в політичному руслі сказано.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, дозвольте я буду вести засідання комітету. Дякую дуже.

Цей комітет і тимчасова слідча комісія, членами якої є члени цього комітету, розглядали питання діяльності пана Жоравовича неодноразово. Тобто сказати цьому комітету, що ми не звертали на це увагу і не робили роботу – це некоректно.

ДУМА О.О. Я не вам це говорю, а рефлексую на те, що було сказано, тому що...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олено, будь ласка, дві хвилини, і будемо переходити...

ДУМА О.О. Пані Юлія Володимирівна не говорила про 29 правку, а звинуватила АРМА.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, будь ласка, не перебивайте мене. Пані Олена, дві хвилини, будь ласка.

ДУМА О.О. Перепрошую. Добре.

Щодо основної юридичної помилки. Не розділено в представленні від, я так розумію, Тимошенко Юлії Володимирівни чи депутатів, які також вносили якісь пропозиції чи рекомендації, два юридичних поняття – право власності і право управління. Декілька раз було звернуто увагу на те, що тільки власник може управляти. Категорично не погоджуюся, для цього є стаття 290 Цивільного кодексу, саме передбачено забезпечення інтересів і держави, і власності. Якщо буде кримінальне провадження йти 5, 6, 7, 10 років, Анастасія Олегівна, що держава в результаті отримає? Нічого. А якщо буде вирок підтверджений обвинувальний, вийде так, що злочинець управляв активом. І тепер основна суть, а як АРМА має право самостійно виправдовувати чи встановлювати винувата чи невинувата? Агентство виконує виключно рішення суду за матеріалами, які надані органом досудового розслідування, і мова саме йде про РФ і українських. Ми не можемо сказати, якщо українець вчинив злочин, то що, національне агентство повинно його виправдати, тому що він українець? А скільки прикладів ви знаєте, коли Юлія Володимирівна говорить, що їх немає? Ви їх знаєте: Сахалінське, Вінницяпобутхім, Ромерм, Овруцьке, де вже відібрані управителі і зараз відновлюється українська економіка. То це не наша робота з вами спільна? Це щодо доброчесності і недоброчесності.

Юридичне поле сприйнято абсолютно неправильно і неправильно тут проаналізовано. Право власності залишається непорушним. А уявіть собі, якщо буде ухвала суду і написано заборонити власнику користуватися, таких ухвал багато, що будемо робити? Що будемо робити? Тобто підприємство буде стояти роками, не будуть сплачуватись податки, воно зупиниться, виробництво, наприклад, не йде, люди пішли на вулицю і не отримують заробітну плату, все вмере тоді в Україні.

ГОЛОВУЮЧА. Володимире, будь ласка, мікрофон. Володимире.

ДУМА О.О. Переконана, що треба все робити в законному полі.

КАБАЧЕНКО В.В. Пані голово, ми, я вважаю, що ми маємо повернутись зараз не до діяльності АРМА в цілому, пані Олена зараз надала якісь приклади діяльності, які нам всім відомі. Ми зараз працюємо виключно в рамках поправки номер 29. Процедура управління активами всім членам комітету на сьогодні відома.

ДУМА О.О. Я погоджую, підтримую вашу пропозицію стосовно слова, стосовно конкретного власника я підтримую. Ви це сказали, тому я на це не звертаю далі увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи хтось із членів комітету ще хоче висловитися чи задати питання? Колеги, я хочу звернути перш ніж перейдемо до рішення, у мене, одна репліка у мене і одне питання до колеги з Європейської Бізнес Асоціації. Я хочу просто на наступне звернути увагу. Станом на зараз обрати управителя для активів, який змушений буде свої дії погоджувати із москалями, достатньо проблематично, бо бізнес на такі умови іти не хоче, і це зрозуміло. Вам кажуть, що ви маєте дати державі певний гарантійний платіж, маєте взяти на себе зобов'язання щодо перерахунку коштів в бюджет, при цьому умовою вашої спроможності ці зобов'язання виконати є отримання згоди москалів, яку ви з великою долею вірогідності або не отримаєте, або це, в принципі, буде квиток на війну. Бізнесу, який бажає в таких умовах брати участь в конкурсах на визначення управителів, мало об'єктивно.

Що відбувається в результаті з активами за весь цей час? Ними не управляє ніхто. І ми маємо ситуацію, коли якийсь актив руйнується, десь накопичуються борги, десь відбувається, я перепрошую, просто банальне розкрадання. Це не тільки тому, що не можна обрати управителя, тут є певний комплекс проблем. Але факт руйнування активу, зменшення його економічної власності в результаті нездійснення управління, він не має місце бути.

Чому це важливо? Тому що в підсумку, якщо, наприклад, буде виправдувальний вирок суду або якщо буде знятий арешт, то позови по компенсації всієї тієї шкоди, яка завдається активу в результаті неуправління, вони всі будуть спрямовані до держави, і ми як держава потім ще змушені будемо з державного бюджету платити цим власникам компенсації. І вірогідність цього дуже велика. У нас є навіть рішення Європейського суду з прав людини, яке в схожій ситуації, коли активи були арештовані, за час арешту перетворилися в попіл або непотріб і потім не було обвинувального вироку, власники судилися з державою, дійшли до Європейського суду з прав людини. Європейський суд з прав людини по цій ситуації присудив Україні, якщо я не помиляюся, платити компенсацію щонайменше 5 мільйонів євро. Це немаленькі гроші. Тому, колеги, ми маємо також, створюючи законодавство для діяльності АРМА, виходити із того, що маємо створити умови, щоб управління активами, якщо воно не приносить доходів в бюджет, воно хоча б не створювало для бюджету додаткові зобов'язання і борги, які ми з вами потім муситимемо віддавати, точніше не ми з вами, а, власне, бюджет України. Це важливо.

Питання до Європейської Бізнес Асоціації. Чи є у вас якісь пропозиції як інакше можна було би цю норму виписати?

БАСИСТИЙ А.С. Так, ми про це говорили. Ми можемо спробувати написати її трошки по-іншому з нашими юристами.

ГОЛОВУЮЧА. А що таке трошки по-іншому?

БАСИСТИЙ А.С. Я не можу зараз вам сказати, у нас зараз немає цієї пропозиції.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто станом на зараз у вас немає пропозиції. Все, я почула.

БАСИСТИЙ А.С. Ми це обговорювали, ми це можемо зробити, без питань, за кілька днів.

КАБАЧЕНКО В.В. Пані голово, а редакція, запропонована у другому стовпчику, вона була надана ЕВА?

ГОЛОВУЮЧА. Ні, ще ні. Колеги, у мене пропозиція, чекайте, у мене пропозиція наступна. Перш ніж ми перейдемо до проекту рішення, колеги, якщо можна, перерва дві хвилини, перерва дві хвилини. Я прошу всіх не розходитися. Ні, перерва дві хвилини і не розходимося, колеги. Гарзд? І я також прошу запис зупинити.

Колеги, повертаємося до засідання комітету. Дякую дуже за коротку технічну перерву.

Отже, колеги, пропозиція в мене в зв'язку з цим обговоренням наступна. Ми вже з вами проголосували за рішення повернутися до питання поправки 29. Дякую дуже. У зв'язку з цим в мене пропозиція наступна буде. Викласти в дещо іншій редакції поправку 29 і додати нову поправку від членів комітету, її номер буде 30 і відповідно з'їде нумерація по решті таблиці. Ми таким чином фактично розділимо поправку 29 на дві поправки і питання по юридичних особах українським, в яких є на 10 відсотків москалі, буде окремою поправкою.

_____ . 30, поправкою 30.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо ми зараз це рішення ухвалимо, то да, її номер буде 30, да. І відповідно нас, колеги, розсудить зал знову ж таки, бо дуже давно ми уже з цим питанням працюємо. І поки робота над цим питанням призвела до того, що із дочкою Газпрому треба погоджувати управління корпоративними правами і це неприйнятно. Тому я пропоную все-таки це рішення ухвалити і рухатися. Обговорень уже було багато, давайте вже рухатися до дії.

Відповідно, колеги... Колеги, я, чекайте, я зараз зачитаю редакцію, в якій я буду пропонувати врахувати правку 29. Я зачитаю редакцію нової поправки 30. Я буду пропонувати 29 врахувати повністю, 30 врахувати редакційно. І я

прочитаю редакцію, яка в результаті цього складеться в правій колонці. Вам, колеги, треба моє читання потерпіти кілька хвилин. У вас є текст, але я хочу, щоб це було зафіксовано також і під стенограму.

Отже, колеги, да, я пропоную таке... ні, ми зараз читаємо поправки. Я пропоную таке рішення, колеги. Ухвалити рішення поправку 29 викласти в новій редакції і відповідно врахувати в новій редакції наступній. У частині сьомій абзац шостий замінити двома новими абзацами такого змісту: "Вимоги цієї частини не поширюються на управління активами у виняткових випадках, передбачених статтею 21-1 цього закону. У разі, якщо рішенням слідчого судді, суду встановлено, що активи у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв належать Російській Федерації, Республіці Білорусь або громадянину Російської Федерації чи Республіки Білорусь (в дужках) (крім тих, які постійно проживають на території України на законних підставах) (закриваються дужки); або юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства Російської Федерації чи Республіки Білорусь, - тут я пропоную додати прямо чи опосередковано, - або юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства України чи іноземної держави, засновником, бенефіціаром, членом або учасником (в дужках) (акціонером) якої прямо чи опосередковано є Російська Федерація чи Республіка Білорусь, (далі (в дужках) (тире) – особи, пов'язані з державою-агресором), управитель під час здійснення повноважень власника таких активів не погоджує з таким власником-особою, пов'язаною з державою-агресором, свої дії щодо управління такою часткою у статутному (в дужках) (складеному) капіталі, акціями чи паями". Це редакція поправки 29, колеги, яку я буду просити врахувати.

Далі, колеги, я зачитаю пропозицію щодо нової поправки 30, це знову ж таки поправка від членів комітету. І цю поправку, колеги, я буду пропонувати редакційно. Спочатку читаю редакцію, в якій пропоную поправку додати. "У разі, якщо рішенням слідчого судді, суду встановлено, що активи у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв належать юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства України чи іноземної держави (в дужках) (крім публічних компаній, зазначених у частині восьмій статті 5-1 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення") (закриваються дужки), - кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником, акціонером, що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин Російської Федерації чи Республіки Білорусь (в дужках) (крім тих, які постійно проживають на території України на законних підставах) (закриваються дужки), або юридична особа, яка утворена відповідно до законодавства Російської Федерації чи Республіки Білорусь, управитель під час здійснення повноважень власника таких активів не погоджує з таким власником свої дії щодо управління такою часткою у статутному (складеному) капіталі чи акціями, паями". Це редакція поправки 30.

В результаті, колеги, я прочитаю, як... Ви маєте іти? Я прочитаю, як буде виглядати права колонка в результаті повного врахування нової редакції правки 29 і редакційного врахування поправки 30. Буде виглядати текст норми наступним чином: "У частині сьомій абзац шостий замінити двома новими абзацами такого змісту: "Вимоги цієї частини не поширюються на управління активами у виняткових випадках, передбачених статтею 21 з позначкою 1 цього закону. У разі, якщо рішенням слідчого судді, суду встановлено, що активи у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв належать Російській Федерації, Республіці Білорусь або громадянину Російської Федерації чи Республіки Білорусь (в дужках) (крім тих, які постійно проживають на території України на законних підставах) (закриваються дужки); або юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства Російської Федерації чи Республіки Білорусь (в дужках) (прямо чи опосередковано); або юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства України чи іноземної держави, засновником, бенефіціаром, членом або учасником (акціонером) якої прямо чи опосередковано є Російська Федерація чи Республіка Білорусь; або юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства України, - колеги, ви мені трошки заважаєте, - або юридичній особі, яка утворена відповідно до законодавства України чи іноземної держави (в дужках) (крім публічних компаній, зазначених у частині восьмій статті 5-1 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення") (закриваються дужки), кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадяни Російської Федерації чи Республіки Білорусь (в дужках) (крім тих, що постійно проживають на території України на законних підставах) (закриваються дужки); або юридична особа, яка утворена відповідно до законодавства Російської Федерації чи Республіки Білорусь (в дужках) (далі (тире) – особи, пов'язані з державою-агресором) (закриваються дужки), управитель під час здійснення повноважень власника таких активів не погоджує з таким власником- особою, пов'язаною з державою-агресором, свої дії щодо управління такою часткою в статутному (складеному) капіталі чи акціями, паями".

Така, колеги, пропозиція. Відповідно я ставлю на голосування, колеги, пропозицію наступну: поправку 29 викласти в іншій редакції зачитаній і врахувати її, додати в таблицю як... точніше викласти в іншій редакції в таблиці як поправку комітету.

Друге, колеги, поправку 30 в тій редакції, в якій я зачитала, додати до таблиці як поправку членів комітету і врахувати її редакційно, в результаті чого права колонка, відповідно текст фінальної норми, запропонований комітетом, буде звучати так як знову ж таки зачитала. Немає заперечень по цьому, колеги? Ми розділяємо норми і додаємо ті уточнення, на які я звернула увагу. Да, колеги? Тоді прошу, колеги таке... А, колеги, да, правильно. І у

зв'язку з цим в порівняльній таблиці змінити нумерацію поправок відповідно з 30-ї по 77-у на номери 31-78, бо ми додаємо поправку, з'їжджає нумерація.

КАБАЧЕНКО В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, ми зробимо це все. Да, бо я звернула увагу на те, що Мін'юст сказав, да. Колеги, тоді прошу таке рішення підтримати.

Хто – за, колеги?

КАБАЧЕНКО В.В. За що, за 29-у?

ГОЛОВУЮЧА. Я озвучила 29-у, змінити редакцію, додати 30-у, додати і врахувати редакційно. А 29-у врахувати повністю в тій редакції новій, яку я зачитала.

КАБАЧЕНКО В.В. Є зустрічна пропозиція. Чому ми окремо не можемо зараз проголосувати 29-у...

ГОЛОВУЮЧА. Бо вони складають, бо я прочитала редакцію, пане Володимире, бо я прочитала редакцію, яка складає повністю. Якщо ви не підтримуєте такий підхід, ви можете утриматися.

КАБАЧЕНКО В.В. Я розумію. Але ж ви можете зачитати і редакцію, яка складається з 29 поправки...

ГОЛОВУЮЧА. Я не можу більше нічого зачитати, бо мені треба вас відпустити на пленарне засідання. Колеги, засідання комітету не може тривати під час пленарного засідання, у нас менше 10 хвилин, я не можу ще раз зачитати, з усією повагою.

КАБАЧЕНКО В.В. *(Не чути)*...29-у і 30-у.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, я запропонувала рішення. Якщо вас цей проект рішення не влаштовує, ви можете утриматися по ньому.

Ми можемо, будь ласка, визначитися по тому проекту рішення, який я запропонувала?

_____. *(Не чути)*

КАБАЧЕНКО В.В. Я це розумію, але чому ми зараз в комітеті не можемо проголосувати... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, бо я вже прочитала і мені треба закрити засідання комітету до того як почнеться пленарне засідання.

_____. Можемо. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧА. Я не буду це ще раз читати. Юрій Васильович, я не можу це ще раз читати.

_____. Так ви ж вже зачитали.

_____. Ні, так як ви запропонували.

ГОЛОВУЮЧА. Юрій Васильович, можна, я буду вести засідання комітету?

_____. Добре.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже вам дякую.

Колеги, ще раз, пропозиція поправку 29 викласти в іншій редакції, я зачитала, і врахувати, поправку 30 додати від членів комітету в редакції, яку я зачитала, врахувати редакційно, в результаті фінальна норма буде такою як також я під стенограму зачитала. Прошу по цій пропозиції, колеги, визначитися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Далі, колеги, з урахуванням того, що ми з вами обговорили і ці зміни, які ми з вами проголосували, я пропоную затвердити підготовлену порівняльну таблицю до другого читання з урахуванням тих змін, які ми з вами щойно проголосували.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

І останнє, колеги, ми маємо з вами ще раз прийняти рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект 11280-1 у другому читанні і в цілому як закон в редакції, запропонованій комітетом, з техніко-юридичним опрацюванням, колеги. Да, колеги?

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Дякую. На цьому засідання комітету закрите.